

מקום טוב באמצע

באו אותם האנשים אשר עבדו בשורות הרדיו הזה, והחליטו כי הטלפון הוא בעצם המכשיר שנוצר עבורם?
מאז אינם פוסקים כלל מלדבר בו, תוך שידור חי של שיחותיהם מעל גלי האתר. מי שאינו מאמין, מוזמן להאזין לתחנת השידור שלנו.

ולא רק שלנו. זה קורה גם בארצות-הברית. באחד מפברברי שיקאגו חדר שודד לנכס והחל לרוקן את הכספת, כאשר לפתע צילצל הטלפון. השודד, כבן נאמן של המאה ה-20, אשר אינו מסוגל לעמוד בפני צילצול טלפון, הרים את השפופרת וענה. מן הצד השני של הקו, נשמע קריין של תחנת-שידור מקומית. הגיעה לאוזניו השמועה שהבנק נשדד, והוא רוצה לדעת מה האמת בשמועה. השודד הסביר שאמנם יש אמת בשמועה, ועד שהוא פירט את שאר הפרטים, באה המשטרה ואסרה אותו. מהיום והלאה תהיה סוף כל סוף סיבה לשיחות הטלפון המשודרות ברדיו. כל אחד יקפץ על שידור חי של לכידת שודד, ואם לא ימצא שודד בשעת שידור מתאימה, אולי כדאי לשכור אחד באופן מיוחד?

איזו שגיאה מפוארת

"איזו שקיעה מפוארת", אלה המילים הראשונות והאחרונות בחזונו של ויטולד גומברוביץ, הנסיכה איבון. למראה ההצגה ב"תיאטרון הקאמרי, מתחשק מאד לייחס אותן לרמת הביצוע, אלא שאין כבר מה לדבר על שקיעה בתיאטרון הישראלי. הוא נמצא מזה זמן רב באפלה.

לעומת זאת, אפשר לדבר על שגיאה מפוארת. שגיאה, משום ש"מחזה" אבסורד, שאינו אולי מעמיק או מקורי כפי שנראה לפני שלוש שנים, במקום להיראות שנון, מפוכח ומשעשע, הוא איטי, כבד ומסורבל בערך כמו פרפר שהחליט ללבוש מגפיים. ומפוארת, משום שהתפאורות של אריק סמית והתלבושות של רות דר משרים אווירה חגיגית, רשמית ומפוארת על אף פשטותם.

העלילה טובבת סביב נטיף משועמם מחיי השפע, המחליט לשאוג לאשה נערה מכוערת עד אימה, שכמעט אינה פוצה מילה מפיה. (שושנה שני מצטיינת בתפקיד זה). תגובתם של אנשי החצר על נוכחותה מהווה בעצם את כל המחזה כולו. חבל שלא כל הנוג' עים בדבר הבינו שהאבסורד אינו צריך להימצא רק בטקסט ("אני לא יכולה להיראות כמו שאני נראית תמיד כשאני הולכת לרצחון",

שני ושלק ב"הנסיכה איבון"

אומרת המלכה באחת הסצנות, אלא גם בדרך בה מציגים אותה. ניצוצות משיחק אבסורדי זה נראו לעיתים אצל זהרירה חריפאי (המלכה). ניסן יתיר (המשרת) או יהודה פוקס (שריחצרו), אך לא יותר מזה. ואשר להשתוללות של ממש, שהיא כמעט מחוייבת ה"מציאות במחזה כזה — עליה אין מה לדבר. כנראה שאין זה לכבד דם של שחקנים ישראליים חשובים. אפה אתה, פיליפ דיסקין, ומלך אוכו שלך במועדון ככהוס?

כשיוצאים מהנסיכה איבון, יודעים שהחברה האנושית היא תפלה ואנוחית, שהיא נמשכת ומפחדת באותה המידה מפני הבלי ידוע, ואינה טובלת בשום פניו ואופן את אלה שאינם ד" מים לה. כל זאת לומדים בהצגה. אבל המחיר? הוא קצת מוגזם.

כדאי לשבת באולם כדי לראות את "הכיסאות" של "הבימה"!

בעצם, אין לי שום סיבה לכתוב עוד פעם על הכיסאות. הרי עבר כבר שבוע מאז הצגת-הבכורה הרשמית, כל העיתונים שרו את שיריהלל שלהם (המוצדקים בהחלט), ולא נותר לי אלא להצטרף למקהלה.

ועם זאת, הלב לא מגיח להתעלם מן המיבצע הפרטי של ליאה קניג ושלמה בר-שביט. בשנת שימיו תיאטרוני ממדרגה ראשונה, כאשר אחרי כל בכורה תוקפת אותך הרגשת חורבן ודיכאון נפשי, חובה נעימה היא לציין שסוף כל סוף אפשר לומר על הצגה המוצ' לית על בימה ישראלית, בלי התנזלויות, שהיא באמת טובה. המחזה של יונסקו, המתאר (אמנם בדרך האבסורד) את היאוש והריקנות שהם מנת-חלקם של זוג זקנים, המסכמים על סף מותם את תוכן חייהם, זכה הפעם לשני מיבצעים שהצליחו לשלב פאתוס ו-

קניג ובר-שביט ב"הכיסאות"

הומור, סאטירה וטרגדיה, ולשמור תמיד על חוש-מידה נכון. בעזרת בימויו של דויד לוי, נאמן לרוח ולהוראותיו של יונסקו, ותרומם שוטף של ישעיהו בן-פורת, ובעיקר בעזרת תפאורה מבריקה של בוקי שחרץ ואפקטים של אורות, מפתיעים במקומות הנכונים, מר-גשת באולם הקטן של הבימה המוצלחת בהצגות העונה. וכמו שצריך להיות בתיאטרון טוב, נדמה לי ששני השחקנים על הבימה באמת משחקים, ונהנים מזה, או כמו שאומר בר-שביט: "על הצגה כזאת אני מוכן לעבוד חודשים, ולוא רק כדי לשחק אותה בערב אחד..."

לפי מחזאות-הכפיים, מצפים לו עוד הרבה ערבים.

שיא עולמי חדש

אולי זה לא בדיוק ספורט, אבל גם בתיאטרון יש שיאים. ולאחר רונה נשבר אחד החשובים בהם — בעיקר מנקודת-מבט של מפיקי ההצגות. המלכות, מחזה האלמוות (לאו דווקא בגלל ערכו האמנותי, אלא משום שאינו מראה כל סימנים שהוא מתכוון לרדת מן הבימה) הוצג בפעם ה-751, ובכך עבר שיא עולם קודם, שנקבע לפני 37 שנים בלוס אנג'לס, עליידי מחזה "היסטוריו" לא פחות, בשם השתיין.

המלכות מוצג בלונדון מזה 19 שנה, וכבן נאמן של אגאתה כריסטי בת ה-80, הוא ירש ממנה כנראה גם את תכונת-החיים ה"ארוכים.

ולמי שמעוניין בשיאים: הלן דולי ירד מבימות ברודוויי לאחר שהיה למחזמר המצליח ביותר שידעה ניו-יורק עד היום (למעלה מ-2600 הצגות). שבע שחקניות הספיקו למלא את התפקיד הראשי בהצגה (ביניהן כמה כוכבות קולנוע ידועות, כמו קארול צ'אינינג, שזנכה את התפקיד, כוכבות-העבר מרתה ריי ובטי גרייבל, הכושית פירל ביילי ומלכת המחזמר של שנות הארבעים, אתל מרמן), שמח' זור רוחיה נאמה, בעיקר עליידי מתורו של המפיק דויד מריק, בכמה עשרות מיליוני דולרים.

אלא ששיא זה אינו נראה איתן במיוחד. כנר על הגג מתקרב אליו בצעדיו, ולדבריהם של מביני דבר, מצב בריאותו של טוביה שפירי, ואין כל חשש לעתידו המיידי.

יחי הטלפון

כשהמציא אלכסנדר גרהם בל את מכשיר הטלפון, הוא הת-כוון בסך הכל להקל על הקשר בין אדם לרעהו, בעיקר כאשר מרחק מפריד ביניהם. כיצד יכול היה לנחש שאחריו יבוא אדם בשם מרקוני, וימצא את הרדיו, וכמה עשרות שנים אחרי זה,

משעמם, המצליח להרגיזו רק משום ש הוא טוען לשליחות שאין בו כלל. מי שחושב כי זהו הביטוי המתאים לשמיניס' טים של ישראל, מזלול בהם מאוד, או שטים לא הצליח עדיין להגיע לרמתם. *** פרפרים הם חרופשיים (תיאטרון גודיק — קומדיה קלילה ומשע-

רקי, אבל במקום נשמה רוסית יש עצבי נות אמריקאית. *** קטאקי (תיאטרון גודיק) — יפ' אני ואמריקאי על אי בודד במלחמת-העולם השנייה, השחקן היפאני אישימוטו מנצל היטב את כל האפשרויות הסמוגות במחזה קאמרי שטחי אבל מקצועי היטב.

אמנות

תיאטרון

מישחק המיטות

שלי וינטרס היא אשה המרבה בקאריי-רות. בהתחלה, היא היתה מין פצצה בלוג' דית, המזמרת לעת מצוא, שטיילה לה בסידרה ארוכה של תפקידים לא לגמרי ראשיים, בסרטים הוליוודיים לא לגמרי מעולים.

אחר כך, כאשר נבאם לה לגונע איב' רים ותו לא, הצטרפה לבית-הספר של קאזאן ושטראסברג, ויצאה בשם בתוספת של כמה קילוגרמים רציניים ועם נתי-נים דרמטיים מפתיעים. היא קצרה שורה של הצלחות בברודוויי, בהצגות כמו כובע מלא גשם (על גרקותי ותלותם בסוחרי הסמים) ואחר כך בסרטים בהם גילמה, לשם שינוי, נשים רחבות-מימדים ובעלות עבר עשיר.

בדמותה החדשה זכתה גם לפרס אוסקר, כאשר גילמה את אמה של אנה פראנק ב"סרטי של ג'ורג' סטיבנס יומנה של אנה פראנק.

ועתה, הנה הגברת וינטרס פותחת ב"קאריירה חדשה, הפעם כמחזאית. שם ה"מחזה, אשר הועלה לאחרונה על בימות

מחזאית שלי וינטרס מארנס, סטאלין ובתולין

ניו-יורק, הוא שלושה מעמדים של נוסע רעשני, והוא מתרחש כל כולו במיטה. היפי ומנוול. בעצם, אין זה מחזה אחד, אלא שלושה מערכונים, שביניהם יש קשר רעיוני יותר מאשר עלילתי.

במערכון הראשון, נערה המכירה היטב את לומדת פרק בתורת-החיים, ומגלה כמה האדומים, מנסה לרכוש ידע בכמה שטחים מעשיים בתורת החיים.

המורה הוא שחקן צעיר, ואם בתחילת המערכון יש לנערה פיקפוקים ואינה כשר' חה אם היא באמת בתולה או לא, הרי שבסופו של המערכון אין לה עוד ספקות. היא לומדת פרק בתורת-החיים, ומגלה כמה אספקטים נוספים בחורת מארכס.

במערכון השני, במאי קולנוע שנודה מ' אמריקה על-ידי רדיפות מקארתי, במיים טרט כפרים ומבלה שם את הלילה האחרון לפני שובו לאמריקה, להעיד בפני ההעדה לפעולות אנטי-אמריקאיות. את המיטה מח' לקת עימו נערה, המנסה למצוא הצדקה ל' חיה. ואילו במערכון השלישי, שחקנית מזדקנת מבלה את הלילה שלאחר קבלת האוסקר בחברת שחקן צעיר, היפי ומנוול, המגלה בפניה לראשונה את קסמי האל' אס'די, ומגלה לה כמה אמיתות יסודיות על החיים. בסופו של המערכון, השחקן הצעיר נותר בחיים.

בקיצור שלושה מערכונים, המדברים שלושתם על מלחמת הקיום הנפשית של העוסקים באמנות ובידור. ואם המבקרים לא התפעלו מעומק הרעיונות, הרי כולם הסכימו ששלי וינטרס מיטיבה לכתוב דר' אלוגים שנונים ומפוקחים.

מה הפלא? היא הרי כותבת על דברים המוכרים לה היטב.

תדרין

● קפויץ (תיאטרון דגן — אלהמברה) — חיקוי ילדותי של שינר, עם תמליל